

Wydawnictwa Instytutu Pamięci Narodowej w zbiorach...

(wybrane nabytki – marzec 2017)

Przeczytaj

Kalisz, Michał, Rączy, Elżbieta.

Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939-1945 / Michał Kalisz, Elżbieta Rączy. - Rzeszów : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2015.

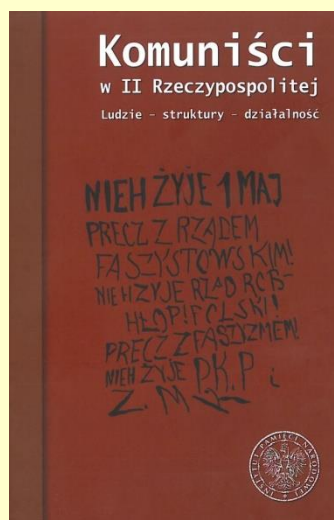
Sygn. 245714

Jak dotąd problem zagłady Żydów i stosunków polsko-żydowskich w regionie gorlickim pomijany był przez historyków. Prezentowana publikacja jest pierwszą opisującą te zagadnienia w sposób syntetyczny. Autorzy niniejszej książki ukazują zagładę Żydów i złożone relacje polsko-żydowskie tego regionu, w latach 1939–1945. W pierwszej części przedstawiono aspekty związane z sytuacją Żydów w powiecie gorlickim pod niemiecką okupacją oraz ich zagładę. Ukazano w niej także negatywne postawy polskich mieszkańców powiatu gorlickiego wobec Żydów, które przyczyniły się do powiększenia ich strat osobowych podczas realizowanego przez Niemców Holocaustu. Część druga dotyczy tej grupy Polaków powiatu gorlickiego, którzy ryzykowali życiem, aby ratować Żydów od śmierci. Oprócz indywidualnych form ratowania ludności żydowskiej, które były dominujące na terenie powiatu, omówiona została pomoc duchowieństwa oraz żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego.

Komuniści w II Rzeczypospolitej : ludzie, struktury, działalność / pod red. Marcina Bukaty i Mariusza Krzysztofińskiego. - Rzeszów : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2015.
Sygn. WypRz 245716

Zebrane w kolejnym tomie studia o recepcji ideologii komunistycznej w Polsce pozwalają lepiej poznać specyfikę ruchu komunistycznego w kontekście złożonej sytuacji społecznej i narodowościowej II Rzeczypospolitej oraz zróżnicowanych uwarunkowań regionalnych. Autorzy opracowań ukazali czołowe postaci tego ruchu, miejsce skrajnej lewicy na ówczesnej mapie politycznej oraz zaangażowanie państwa polskiego w przeciwdziałanie zagrożeniu komunistycznemu. Zawierające wiele nowatorskich ustaleń artykuły historyków polskich i ukraińskich wskazują również warte zainteresowania obszary dla kontynuatorów poświęconych tym zagadnieniom badań.

Kościół katolicki w Europie Środkowo-Wschodniej w obliczu dwóch totalitaryzmów (1917-1990). T. 1 / pod red. Mariusza Krzysztofińskiego i Józefa Wołczańskiego. - Rzeszów : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Stalowa Wola : Fundacja Uniwersytecka, Lwów : Wydawnictwo Bł. Jakuba Strzemię Archidiecezji Lwowskiej Ob. łac., 2015.
Sygn. 245717

XX wiek zdominowały dwie zbrodnicze ideologie: niemiecki nazizm i sowiecki komunizm, który występował w różnych mutacjach. Należy pamiętać, że komunizm nie był systemem zamkniętym i można powiedzieć tak jest do dzisiaj. Wciąż są kraje, gdzie zmutowany komunizm nadal funkcjonuje chociażby w Chinach. Ten system totalitarny posiada umiejętność przystosowania swoich celów do warunków panujących w różnych krajach. Z tego względu można powiedzieć, że komunizm nie jest systemem, który należy do przeszłości – ocenia historyk IPN. Nie jest przypadkiem, że konferencja odbywa się we Lwowie, który zajmował ważne miejsce na mapie kościelnej przedwojennej Europy i zajmuje również dzisiaj. We Lwowie istniały trzy arcybiskupstwa: rzymskokatolickie, greckokatolickie i ormiańsko-katolickie i dwie metropolie: metropolia lwowska obrządku łacińskiego i greckokatolicka metropolia lwowska.

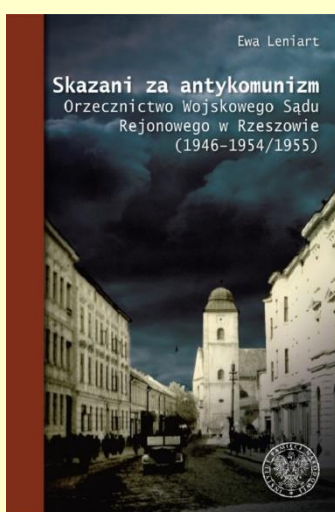

Leniart, Ewa.

Sądu Rejonowego w Rzeszowie (1946-1954/1955) / Ewa Leniart. - Rzeszów : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu : Uniwersytet Rzeszowski, 2016.
Sygn. WypRz 24519

Opracowanie dotyczy wojskowego wymiaru sprawiedliwości w czasach stalinowskich. Na przykładzie orzecznictwa Wojskowego Sądu Rejonowego w Rzeszowie (akceptowanego bądź korygowanego przez Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie) ukazano sposób interpretacji i

praktyczne zastosowanie przepisów sankcjonujących odpowiedzialność karną za najcięższe przestępstwa przeciwko państwu i jego ustrojowi w latach 1946–1955. Przebieg procesów, przyjmowane środki dowodowe, jak też ferowane wyroki potwierdzają, że orzecznictwo rzeszowskiego Wojskowego Sądu Rejonowego w sprawach z art. 86 kk WP podporządkowane było celom politycznym – rozprawieniu się z oponentami politycznymi umacniającej swą władzę PPR, a następnie PZPR. Prezentowane badania pozwalają lepiej poznać skalę nieprawidłowości w sądownictwie tamtych lat oraz skutki prawne i społeczne jego służebności wobec obozu rządzącego.

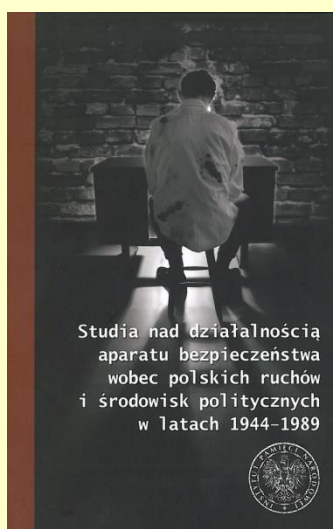

Studia nad działalnością aparatu bezpieczeństwa wobec polskich ruchów i środowisk politycznych w latach 1944-1989 / pod red. Krzysztofa Kaczmarskiego i Roberta Witalca. - Rzeszów : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2015.

Sygn. WypRz 245720

Książka zawiera dziesięć artykułów powstałych w ramach programu badawczego „Działania aparatu bezpieczeństwa wobec polskich ruchów i środowisk politycznych”, realizowanego przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej. Zgromadzone w tomie studia ukazują skalę komunistycznych represji w stosunku do przedwojennych i wojennych działaczy głównych polskich nurtów politycznych (chadecji, obozu narodowego, piłsudczyków, ruchu ludowego oraz socjalistów), a także wachlarz ich postaw wobec powojennej rzeczywistości: konspiracji i oporu, trwania, przystosowania i współpracy (w ostatnim przypadku chodzi o współpracę z systemem, np. karierę w komunistycznym aparacie władzy, karierę naukową realizowaną kosztem wyrzeczenia się dawnych przekonań,

jak też współpracę agenturalną z Urzędem Bezpieczeństwa czy później Służbą Bezpieczeństwa.

Leszczyński, Stanisław.

Uwikłanie : wspomnienia z Podola 1939-1945 / Stanisław Leszczyński ; wprowadz., red. nauk. i aneks Tomasz Bereza. - Rzeszów : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2016.

Sygn. WypRz 245721

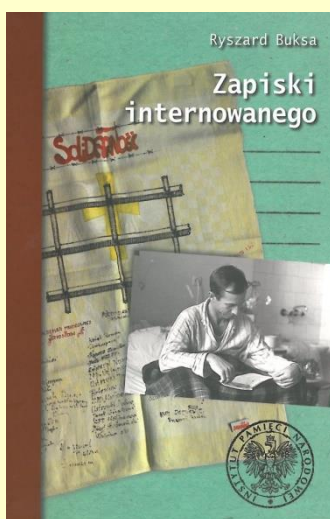
Autor przedstawia własne przeżycia, kreśląc zarazem panoramę życia wsi i przekrój ludzkich losów na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej. Wspomina atmosferę rodzinną i sąsiedzką z ostatnich lat przed wojną, wybuch II wojny światowej, wkroczenie Armii Czerwonej i ponurą rzeczywistość sowieckiej okupacji, potem zmianę okupanta i główne elementy niemieckiej polityki względem mieszkańców wsi. Prowadząc Czytelnika przez swe doświadczenia w kolejnych latach wojny, rysuje relacje polsko-ukraińskie, ich ewolucję, wreszcie wymierzoną w Polaków ludobójczą akcję, podjętą zimą 1944 r. przez banderowców i ich sympatyków. Interesujące – i rzadko spotykane w polskiej memuarystyce dotyczącej Kresów Wschodnich RP – są wspomnienia dotyczące służby kilkunastoletniego Autora w istriebitielnym batalionie. Wspomnienia poprzedza obszernie wprowadzenie przedstawiające sytuację w południowej części powiatu borszczowskiego i w samej Germakówce w okresie II wojny światowej. Całość uzupełnia obszerny aneks oraz kilkadziesiąt unikatowych fotografii.

Buksa, Ryszard.

Zapiski internowanego / Ryszard Buksa ; wstęp i oprac. Artur Brożyniak ; współpraca Jolanta Ślęzak. - Rzeszów : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2015.

Sygn. WypRz 245722

Autor w swojej relacji przedstawia problemy życia w ośrodkach internowania w Uhercach i Łupkowie. Opowiada o zmaganiach z trudami więziennej rzeczywistości, szczególnie w pierwszym okresie, kiedy panował ścisły więzienny rygor, co pozwala zrozumieć czytelnikowi realia internowania. Ponadto mówi o przesłuchaniach przez Służbę Bezpieczeństwa, o tęsknocie za rodziną oraz o dylematach moralnych i rozterkach w kwestii podpisania tzw. lojalki, której ostatecznie nie podpisał, co przedłużyło okres jego internowania.

Opracowano na podstawie recenzji wydawcy

Monika Filip

